

А.А. Дубініна, д-р техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

О.О. Хоменко, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

Д.В. Березовський, асист. (*ХДУХТ, Харків*)

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ У САМОСТІЙНІЙ РОБОТІ СТУДЕНТІВ

На сьогодні вища школа в усьому світі стає перед рішенням завдань підготовки випускників не тільки у форматі професіонала в вузькій галузі знання, а й фахівця здатного до саморозвитку, самоосвіти, інноваційної діяльності, готового до творчого використання отриманих знань не тільки у сфері конкретної спеціальності, а й в суміжних галузях професійної діяльності. Інтеграція компетентнісного підходу у вітчизняну освіту націлена на формування компетентного фахівця, здатного до самоосвіти протягом усього життя. Дана мета робить ще більш актуальною проблему спонукання студентів до самостійної роботи і створення умов для її найбільш раціональної організації.

У навчальному плані будь-якої спеціалізації, самостійна робота займає більше годин від загального числа навчальних годин, що виділяються для вивчення. Це веде до зміщення акценту з пасивної участі студента в навчальному процесі на формування й активізацію навичок самостійної роботи, яка стає домінуючою, особливо в сучасних умовах ступеневої підготовки фахівців вищої освіти.

Існує безліч визначень поняття самостійної роботи студентів, але по суті вони зводяться до того, що самостійна робота студентів – це планована індивідуальна або колективна навчальна і наукова робота, яка виконується в рамках освітнього процесу під методичним і науковим керівництвом і контролем з боку викладача.

Одним із способів організації самостійної роботи студентів є використання інтернет-ресурсів, який збільшує інформаційне забезпечення навчального процесу. Серед інтернет-ресурсів, найбільш часто використовуваних студентами в самостійній роботі, слід зазначити електронні бібліотеки, освітні портали, тематичні сайти, бібліографічні бази даних, сайти періодичних видань. Доступність величезної кількості електронних статей і книг, довідкової літератури, електронних навчально-методичних матеріалів, безумовно, дозволяють розширити творчий потенціал студента, підвищити його продуктивність праці і при цьому вийти за рамки традиційної моделі вивчення навчальної дисципліни.

Впровадження Інтернет в навчальний процес змінює організацію самостійної роботи студентів, яка будується на інформаційній взаємодії суб'єктів навчального процесу всередині освітнього інтернет-середовища, що передбачає врахування індивідуальних особливостей студентів, надаючи їм більшу свободу в часі й інформаційному просторі для дій; оптимально інтегрувати форми використання інтернет-технологій навчання з урахуванням основних аспектів навчального процесу з мінімальними витратами; навчити студента бути більш відповідальним за свої власні знання, оскільки він повинен вміти організувати власний час, вирішити, яка інформація може бути використана для виконання завдання, в якій формі представити свою точку зору. Виконання цієї роботи відбувається в позааудиторний час, але завдяки комунікаційним можливостям мережевих технологій студент у будь-який час може отримати потрібну консультацію, взяти участь в обговоренні проблеми, роботі над проектом. Таким чином, викладач перестає бути єдиним джерелом навчальної інформації і виступає більше в ролі координатора, наставника і організатора освітнього процесу, що опосередковано керує самостійною роботою студентів і організує взаємозворотний зв'язок.

Але варто врахувати істотний недолік роботи з інтернет-ресурсами: недостовірність деякої інформації, наявність якої може залежати від власника ресурсу. Як правило, відбір матеріалу для мережі Інтернет проводиться зацікавленими людьми, які можуть подавати матеріал, дотримуючись своєї позиції щодо того чи іншого питання. До того ж практика використання Інтернету в освітньому процесі часто дає нам приклади формального підходу студентів при написанні рефератів, доповідей, курсових та дипломних робіт. Доступність інформації, швидкість її пошуку не виключає необхідність самостійного, творчого аналізу.

У зв'язку з цим важливим завданням стає формування у студентів інформаційної культури: володіння навичками комп'ютерної грамотності, самостійного пошуку інформації з теми, що вивчається або виконуваний курсовій роботі, вільної орієнтації в інформаційних потоках, переосмисленні отриманого матеріалу для визначення рівня його достовірності, творчо використовувати отриману інформацію.